

Dosarul nr. 2ri-5/2019

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol)

DECIZIE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecător
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Sergiu Tataroi,
în cauza civilă, la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată
„B.T.G. Agro” - Svetlana Fanari cu privire la aprobarea raportului de lichidare și a
bilanțului de lichidare cu dispunerea încetării procesului, dizolvarea persoanei juridice
și radierea din registrul persoanelor juridice,
împotriva hotărârii din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 01 iulie 2014, SRL „Calea Orheiului” s-a adresat cu cerere introductivă cu
privire la intentarea procedurii de insolvență față de SRL „B.T.G. Agro”, motivând
prin faptul că conform hotărârii din 23 februarie 2012 a Judecătoriei Strășeni s-a dispus
încasarea de la SRL „B.T.G. Agro” în beneficiul SRL „Calea Orheiului” a datoriei în
mărime de 455446,14 lei, însă, prin încheierea executorului judecătoresc Nicolae Pașa
din 09.10.2013 titlul executoriu a fost restituit creditorului fără executare.

Prin încheierea din 07 iulie 2014 a Curții de Apel Chișinău, cererea creditorului
SRL „Calea Orheiului” a fost admisă spre examinare, în funcție de administrator
provizoriu al SRL „B.T.G. Agro” a fost desemnată Svetlana Fanari, fiind totodată
instituite măsuri de asigurare.

La 26 septembrie 2014, administratorul provizoriu Svetlana Fanari a prezentat
raportul și tabelul preliminar al creanțelor, conform căruia s-a evidențiat că debitorul
nu dispune de bunuri și surse financiare suficiente pentru a onora creanțele scadente
ale creditorilor, fiind în incapacitate de plată. Din considerentul respectiv, a solicitat
intentarea procesului de insolvență față de SRL „B.T.G. Agro”.

Prin hotărârea din 08 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a constatat
insolvența debitorului și s-a intentat procedura simplificată a falimentului și
dizolvarea debitorului SRL „B.T.G. Agro”; s-a desemnat în funcție de lichidator al
debitorului ÎI „Svetlana Fanari”, deținătoarea certificatului de instruire profesională nr.
8 din 02.02.2008.

La 29 iunie 2017, lichidatorul SRL „B.T.G. Agro” - Svetlana Fanari a înaintat
cerere prin care a solicitat aprobarea raportului de lichidare, a raportului financiar de
lichidare și a listei de distribuire a SRL „B.T.G. Agro”; încetarea procesului cu radierea
debitorului din Registrul de stat al persoanelor juridice. Totodată a prezentat și raportul

de lichidare, indicând despre faptul că din cauza nedepistării masei debitoare și nepropunerii din partea organelor de conducere ale debitorului a unui plan de restructurare a fost intentată procedura falimentului față de acest debitor. La fel, s-a indicat că în urma executării acțiunilor în privința colectării informației de la organele abilitate despre întreprinderea debitoare și a parvenirii răspunsurilor solicitate s-a constatat că SRL „B.T.G. Agro” nu dispune de anumite mijloace financiare la conturile bancare. De asemenea, conform certificatului eliberat de Î.S. „CRIS Registru” după SRL „B.T.G. Agro” nu sunt înregistrate bunuri imobile, iar conform certificatului eliberat de Î.S. „CRIS Registru” după debitor este înregistrată o unitate de transport: Renault Kangoo, cu nr/î ORBD 458, care până la acest moment nu a fost găsit și nu poate fi valorificat. La fel, prin prisma prevederilor legale, lichidatorul întreprinderii insolubile - Svetlana Fanari a prezentat lista de distribuire a sumei încasate de la Sergiu Tataroi în baza hotărârii din 08 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, în cadrul dosarului nr. 2i-586/16 în beneficiul SRL „B.T.G. Agro”.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a aprobat bilanțul de lichidare a debitorului SRL „B.T.G. Agro”, prezentat de lichidatorul Svetlana Fanari; s-a radiat SRL „B.T.G. Agro” din Registrul de stat al persoanelor juridice; s-au considerat stinse creanțele neexecutate de SRL „B.T.G. Agro” față de creditorii; s-au subrogat drepturile SRL „B.T.G. Agro” în beneficiul lichidatorului Svetlana Fanari ce țin de încasarea de la Sergiu Tataroi a datoriei în sumă de 27725996 de lei în beneficiul SRL „B.T.G. Agro”, la distribuirea sumelor în cadrul dosarului de executare a titlului executoriu nr. 2i-330-2/14 din 08.12.2016.

La 26 februarie 2019, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 173, vol. III), Sergiu Tataroi a declarat recurs împotriva hotărârii din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, casarea hotărârii contestate în partea ce ține de subrogarea drepturilor SRL „B.T.G. Agro” în beneficiul lichidatorului Svetlana Fanari, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a cerinței respective.

În motivarea recursului s-a indicat că hotărârea instanței de insolabilitate în partea contestată este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural.

Recurentul a susținut că la examinarea litigiului dat nu a fost legal citat, mai mult nici nu a cunoscut despre faptul depunerii unei astfel de cereri din partea Svetlanei Fanari.

Sergiu Tataroi a precizat că în situația când o parte în proces, nefiind legal citată, nu a cunoscut nici despre hotărârea judecătorească pronunțată, nici despre însăși faptul depunerii cererii de chemare în judecată, invocarea faptului că recursul a fost exercitat peste termen, ar însemna că dreptul procesual de contestare a hotărârii nu este unul real, ci unul aparent și iluzoriu. Aceasta, la rândul său, ar însemna o încălcare a drepturilor fundamentale la un proces echitabil garantat de art. 6 alin. (1) al Convenției Europene și la un recurs efectiv garantat de art. 13 al Convenției Europene.

La fel, recurentul a mai relatat că luând în considerare că prin hotărârea pronunțată s-a dispus o obligație a recurentului de a achita Svetlanei Fanari o sumă de bani, pe care până atunci nu urma să o achite în beneficiul acesteia, menținerea unei astfel de soluții de către instanța de recurs ar aduce atingere drepturilor și obligațiilor procesuale civile. Or, Legea insolabilității nu prevede posibilitatea subrogării drepturilor întreprinderii debitoare în beneficiul lichidatorului, mai mult niciun act normativ nu prevede că lichidatorul poate beneficia personal de drepturile patrimoniale pe care le

are întreprinderea debitoare. De facto, aceasta ar însemna o însușire a patrimoniului SRL "B.T.G. Agro" de către Svetlana Fanari, fără a avea vreun temei de drept sau de fapt pentru aceasta și, respectiv, o îmbogățire fără justă cauză a Svetlanei Fanari.

De asemenea, recurentul a menționat că, în raportul său, lichidatorul a solicitat aprobarea raportului de lichidare și dispunerea lichidării SRL "B.T.G. Agro", iar subrogarea drepturilor întreprinderii debitoare în beneficiul lichidatorului nu a fost solicitată. În acest caz, admiterea de către instanța de insolvență a cerinței respective, de fapt, este neîntemeiată, deoarece și-a depășit limitele judecării cerințelor înaintate de către lichidatorul debitorului.

Recurentul a declarat că în cadrul procesului de insolvență au fost validate creanțe în sumă totală de 3681138 de lei 14 bani, iar datoria față de lichidator, ultimul însuși a estimat-o la suma de 262212 lei (de fapt ea fiind cu mult mai mică). Astfel, pretinsele datorii ale întreprinderii constituie 3943350 de lei 14 bani. Conform prevederilor art. 159 alin. (3) al Legii insolvenței, dacă la distribuția finală creanțele tuturor creditorilor sunt satisfăcute în volum deplin, lichidatorul transmite surplusul către debitor. În acest sens, dacă pe conturile debitorului ar fi existat suma de 27725996 de lei, după admiterea creanțelor în mărime de 3943350 de lei 14 bani, recurentului urma să i se restituie suma de 23782646 de lei. Așadar, obligarea recurentului de a achita suma în mărime de 27725996 de lei este una absurdă or, în orice caz, această sumă de 23782646 de lei îi aparține. Totodată, recurentul a afirmat că SRL "B.T.G. Agro" dispune de masă debitoare inclusiv utilaj, automobil, bunuri imobile, creanțe față de terți, care este mai mult ca suficientă pentru stingerea tuturor datoriilor.

Conform art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de insolvență a adoptat hotărârea contestată la 14 decembrie 2017, iar Sergiu Tataroi a declarat recurs la 26 februarie 2019, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 173, vol. III).

Din textul recursului rezultă că Sergiu Tataroi a cunoscut despre hotărârea contestată la 12 februarie 2019, atunci când a luat cunoștință cu materialele cauzei.

Colegiul reține că la materialele cauzei lipsesc date ce ar demonstra expedierea de către instanța de insolvență a hotărârii contestate în adresa lui Sergiu Tataroi.

În astfel de circumstanțe, Colegiul consideră că recursului declarat de Sergiu Tataroi la 26 februarie 2019, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 173, vol. III), este în termen, ori, alte date ce ar demonstra contrariul la dosar lipsesc.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Sergiu Tataroi întemeiat și pasibil de a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de insolvență și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență, din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin.(4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 445 alin. 1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă

eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a aprobat bilanțul de lichidare a debitorului SRL „B.T.G. Agro”, prezentat de lichidatorul Svetlana Fanari; s-a radiat SRL „B.T.G. Agro” din Registrul de stat al persoanelor juridice; s-au considerat stinse creanțele neexecutate de SRL „B.T.G. Agro” față de creditori; s-au subrogat drepturile SRL „B.T.G. Agro” în beneficiul lichidatorului Svetlana Fanari ce țin de încasarea de la Sergiu Tataroi a datoriei în sumă de 27725996 de lei în beneficiul SRL „B.T.G. Agro”, la distribuirea sumelor în cadrul dosarului de executare a titlului executoriu nr. 2i-330-2/14 din 08.12.2016.

Considerând neîntemeiată hotărârea pronunțată de către instanța de insolvabilitate, Sergiu Tataroi a contestat-o cu recurs, solicitând casarea hotărârii contestate în partea ce ține de subrogarea drepturilor SRL „B.T.G. Agro” în beneficiul lichidatorului Svetlana Fanari, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a cerinței respective, invocând drept temeii de casare încălcarea de către instanță de insolvabilitate a procedurii de citare a acestuia și neînștiințarea despre derularea procesului de judecată la care a fost parte, încălcându-i astfel drepturile și obligațiile procedurale.

Instanța de recurs constată că argumentul recurentului precum că nu a fost înștiințat legal despre data, locul și ora examinării cauzei este unul întemeiat, fapt confirmat prin materialele cauzei, care nu confirmă citarea legală a lui Sergiu Tataroi pentru ședința din 11 decembrie 2017 și respectiv, pentru data de 14 decembrie 2017.

Astfel, Colegiul apreciază că, Curtea de Apel Chișinău a încălcat normele de drept procedural, nu a garantat recurentului posibilitatea de a fi prezent în ședința de judecată și respectiv, de a prezenta probe și alte date importante pentru soluționarea cauzei, precum și de a participa la dezbaterile judiciare, de a înainta obiecții și a da explicații.

În conformitate cu art. 6 alin. (1), (2) și (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, citarea participanților la proces se efectuează de către instanța de insolvabilitate din oficiu. În procedurile contencioase reglementate de prezenta lege vor fi citate în calitate de părți numai persoanele ale căror drepturi sau interese sînt supuse spre soluționare instanței de insolvabilitate în condiții de contradictorialitate. În celelalte cazuri, se aplică dispozițiile din Codul de procedură civilă referitoare la procedura necontencioasă în măsura în care nu contravin unor dispoziții expres prevăzute de prezenta lege. Notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 105 alin. (1) Cod de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate *supra*, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată cu certitudine încălcarea de către instanța de insolvabilitate a normelor imperative de drept procedural referitoare la citarea legală, înștiințarea lui Sergiu Tataroi nefiind exercitată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție accentuează că necesitatea și necomunicarea în modul corespunzător de

către instanțele de judecată a actelor de procedură către participanții la proces ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngreună în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil, contrar standardelor înscrise în art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, se constată că cauza de insolvență a fost examinată în absența recurentului Sergiu Tataroi, deși drepturile și interesele acestuia au fost supuse soluționării, căruia nu i s-a comunicat în mod corespunzător locul, data și ora ședinței de judecată, când a fost examinată prezenta cauză și pronunțată hotărârea din 14 decembrie 2017, precum și nici nu i s-a adus la cunoștință despre actul judecătoresc adoptat, ceea ce servește drept temei de casare a hotărârii contestate și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență - Curtea de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat într-o manieră certă încălcarea procedurii de citare legală la examinarea cauzei de insolvență, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea prezentului recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Sergiu Tataroi, de a casa hotărârea din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență - Curtea de Apel Chișinău.

La rejudecarea cauzei, instanța de insolvență urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Sergiu Tataroi.

Se casează hotărârea din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „B.T.G. Agro” - Svetlana Fanari cu privire la aprobarea raportului de lichidare și a bilanțului de lichidare cu dispunerea încetării procesului, dizolvarea persoanei juridice și radierea din registrul persoanelor juridice, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență - Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală